

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 241/2013-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. apríla 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. S. B., J., vo veci namietaného porušenia práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Senica v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Er 210/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. S. B. **o d m i e t a** pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. januára 2013 doručená sťažnosť Ing. S. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Senica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Er 210/2012.

2. *Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol, že «... namieta porušenie základného práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach a základných slobôd... postupom Okresného súdu Senica, v exekučnom konaní vedenom, pod sp. zn. 9 Er 210/2012/EX 400/2012/ o zaplatenie pohľadávky oprávneného a jej príslušenstva ako aj trov exekúcie celkom v sume 419,89.- eur...*

Dňom 10. mája 2012 je sťažovateľovi doručené Upovedomenie o začatí exekúcie EX 400/2012, voči ktorému, povinný /sťažovateľ/ podal v zákonnej lehote námietky s poukazom, na nevykonateľnosť exekúcie pre riadny opravný prostriedok Dovolanie, v sústave všeobecných súdov, zároveň i s požiadaním, jej zastavenia pre jej neprípustnosť...

Sťažovateľ osobne dňom 19. 11. 2012 podal podnet k disciplinárnemu stíhaniu a pre prietahy v konaní justičného pracovníka, vyplývajúce z jeho svojvoľného konania Predseda okresného súdu skonštatoval opodstatnenosť „sťažnosti“...

Postup okresného súdu okrem zjavnej nečinnosti a neplnenia zákonnej povinnosti, je poznačený aj neefektívnosťou a má priamy dopad na kvalitu dodržania základného práva sťažovateľa, prerokovania veci bez zbytočných prietahov.».

3. V nadväznosti na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1./ Právo sťažovateľa na prerokovanie záležitosti v primeranej, lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Senica v konaní pod sp. zn. 9 Er 210/2012 porušené bolo

2./ Okresnému súdu Senica prikazuje v konaní pod sp. zn. 9 Er 210/2012 konať bez zbytočných prietahov

3./ Priznáva sťažovateľovi finančné zadosťučinenie v sume. 1. 500.- eur, ktoré je Okresný súd Senica povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia

4./ Okresný súd Senica je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania v sume... včítane trov právneho zastúpenia advokátom na jeho účet. do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.“

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

7. Predmetom konania pred všeobecným súdom je exekučné konanie vedené proti sťažovateľovi o vymoženie pohľadávky vo výške 336,49 € s príslušenstvom, ktoré je vedené pod sp. zn. 9 Er 210/2012, EX 400/2012 z titulu vykonateľného rozsudku okresného súdu sp. zn. 4 C 117/2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 9 Co/177/2011.

8. Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil možnosť podať sťažnosť na prietahy v súdnom konaní podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

9. Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní v zmysle zákona o súdoch zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti“. Napokon podľa tretieho odseku predmetného zákonného ustanovenia „Ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky“. V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na

ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

10. Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

11. Ústavný súd z obsahu sťažnosti zistil, že sťažovateľ doručil okresnému súdu sťažnosť na prietahy v konaní 19. novembra 2012, ktorú predseda okresného súdu uznal v liste sp. zn. 1537/2012 zo 22. novembra 2012. V tejto súvislosti predseda okresného súdu prijal konkrétne opatrenia na nápravu spočívajúce v upozornení adresovanom vyššej úradníčke „... *na riadne a včasné plnenie služobných úloh. Vybavovanie vecí budem sledovať, aby nedošlo k prietahom v konaní.*“.

12. Podľa názoru ústavného súdu podanie sťažnosti predsedovi okresného súdu (19. novembra 2012) v krátkom čase pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (17. januára 2013) sa javí byť iba formálnym úkonom, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak taká sťažnosť mohla mať, ak by predseda okresného súdu dostal primeranú (rozumnú) lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným prietahom vo veci samej (m. m. IV. ÚS 306/04, III. ÚS 78/05, IV. ÚS 194/05).

13. Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

14. Z uvedených dôvodov ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre jej neprípustnosť.

15. Nad rámec veci ústavný súd dodáva, že predmetné exekučné konanie proti sťažovateľovi začalo 5. marca 2012 na okresnom súde a do podania ústavnej sťažnosti trvalo necelých 10 mesiacov. Okresný súd priebežne konal vo veci, keď po doručení námietok proti exekúcii 22. mája 2012 si vyžiadal vyjadrenie oprávneného k námietkam sťažovateľa a urobil dopyt na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), či bola odložená vykonateľnosť rozsudku okresného súdu sp. zn. 4 C 117/2010 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 9 Co/177/2011. Odpoveď z najvyššieho súdu došla okresnému súde 21. decembra 2012. Okresný súd 9. januára 2013 sťažovateľovi oznámil, že nebol povolený odklad vykonateľnosti napadnutých rozsudkov okresného súdu a krajského súdu.

16. V dôsledku odmietnutia sťažnosti bolo bez právneho významu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími požiadavkami uvedenými v sťažnosti.

17. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľ v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu v nej dochádza k zbytočným prietahom, predložil ústavnému súde novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. apríla 2013